

המאבק הגדול על השלום יתחיל אחרי חתימתו: שלום עכשיו וגוש אמונים

לא ידע שלום מעולם. הוא פוחד מפני הלא-הנודע. "השלום המיוחל" היה, בעיניו, מין חלום מתוק באספמיה. עכשיו הוא מתרחש.

מה שהיה בלתיאפשרי אתמול, הפך מובן-מאליו היום. מה שנראה בלתיאפשרי היום, ייראה כמובן-מאליו מחר.

מי חלם שיבוא יום ואנזור אל-סאדאת ינאם מעל דוכן הכנסת? מי חלם כיום שיבוא יום ויאסר עראפאת יעמוד וינאם באותו מקום?

ברגע זה נראית תוכנית המדינה הפלסטינית כאיום מיפלצתי, מעבר לכל ויכוח רציונלי. גם אנשים המתיימרים להיות אינטליגנטיים משוכנעים כי אינם צריכים להתמודד עם השאלה בדרכי ההגיון. מושר כל ראשון הוא: המדינה הפלסטינית היא דבר נורא, ויש למנעה בכל מחיר — גם במחיר פיצוץ השלום ומילחמת-נגח.

אך כאשר יתנדפו העננים, והבעייה הפלסטינית תתייבב לפנינו, נו בממדיה האמיתיים, תשתנה דעתם שני רבים על נושא זה — כשם שהשתנתה לגבי מצריים.

ואו, אט-אט ובהדרגה, תזוז המדינה כור לה לעבר הפיתרון הפלסטיני, ותגיע לשלום עם העולם הערבי כולו.

זה יבזל לקרות. אך אין זה מוצר לקרות.

הדבר תלוי גם בנו. הוא תלוי בנו במידה רבה. לכן מתחיל המאבק רגע אחרי החתימה.

מערכת פלסטינית וכל-ערבית מסובכת, המכתיבה לו עמדות מסויימות. מחנה השלום הישראלי חייב לשכנע את הציבור הישראלי, והדבר מכתוב לו עמדות משלו.

יש סיכוי!

ניתוח יבש של המציאות יכול להוריד ביל את המשקף לכלל דיעה פסימית מאד. המיכשולים העומדים לפני השלום החלקי והרופף הזה הם עצומים. הכוחות הפועלים נגדו — כבירים. נראה כאילו מובטח מראש שהוא יתפוצץ במוקדם או במאוחר — וקרוב-לוודאי במוקדם.

אינו סבור כך. אני אופטימי. על מה מבוססת אופטימיות זו? **על ראיית הדינאמיות של התהליך.** על ההערכה כי העובדות ה"יבשות", הנכונות כשיעצמן, ישתנו במהרה. על האמונה בכוחות שיש תחרו עם בוא השלום, אשר ייסחפו את המיכשולים.

אותם הגורמים, שהביאו ממשלה ישראלית ניצית לכלל הסכם שלום, הרחוק מאד מעמדותיה הבסיסיות, ימשיכו ללחוץ על ממשלת-ישראל. כשם שהסכימה הפעם לדברים שלא רצתה להסכים להם, כן תסיים מחר לדברים חדשים.

האינטרסים הבינלאומיים, הפועלים למען השלום, הם כבירים — והם ימשיכו לפעול. ובעיקר: המציאות החדשה של ה"שלום, גם החלקי והרופף, תחולל בהדרגה מהפכה בפסיכולוגיה של ע"י-ישראל. הוא

כשם, הכרון ועזה.

כאשר יעמוד הציבור הישראלי לפני הבחירה בין אובדן השלום ובין פיתרון פלסטיני, שיביא, בשלבים הזרימים, לכינון המדינה הפלסטינית לצידנו — הוא יכ"ר, הציבור, למען השלום. הוא יהסס. הוא יתווכח. הוא יחשוש. אך בסוף יח"ר. כך זה היה בנושא המצרי, וכך זה יהיה בנושא הפלסטיני.

אשר לפלסטינים: גם אם אינם מקבלים עתה את חוזה-השלום הישראלי-מצרי, בגלל סיבות שהן לגיטימיות בהחלט מבחינתם, אין פירוש הדבר שאינם יכולים לנצלו כדי לממש את התביעה הלאומית לכינון מדינה פלסטינית לצד ישראל. כשם שנב"ח חרו בשעתו ראשי-העיריות בגדה, תוך הסכמה אילמת של אש"ף, כן יכולה רשות הממשל-העצמי להיבחר בתנאים דומים.

הדבר יתכן — אם תהיה ההתפתחות בכיוון הרצוי, ואם לא תרוקן ממשלת-ישראל את רעיון האוטונומיה מכל תוכן ממשי.

הדבר מחייב, בין השאר, הידברות רציפה בין מחנה-השלום הישראלי והמנהיגות הפלסטינית. הידברות זו צריכה להימשך, גם כאשר יש הבדל בין גישת שני הצדדים אל חוזה-השלום. כל עוד המטרה היא שווה — שלום המבוסס על דו-קיום של מדינת-ישראל ומדינה פלסטינית — יכולות להיות מחלוקות לגבי הדרכים המריבילות אליה.

ההבדלים נובעים, בעיקרו של דבר, מן הנסיבות השונות, שבהן נתון אש"ף ומחנה-השלום הישראלי. אש"ף קיים בתוך

מך לא שותף בהשגתו. הוא רואה בהסדר סכנות המורות לקיום העם הפלסטיני ותנועתו הלאומית.

אין לזלזל בעמדה זו. הימים האחרונים הוכיחו שוב, לכל מי שעוד היה זקוק להור כחה כזאת, כי אין מנהיגות פלסטינית זולת אש"ף. הציבור הערבי בגדה המערבית אינו פחות קיצוני מהנהגת אש"ף. נראה כי עתה המצב הפוך. בהכירו את ממשלת ישראל, ובעמדו יוסיימו מול ה"מציאות המחמירה והולכת של הכיבוש הצבאי הישראלי והשתוללות המתנחלים, בטוח ציבור זה שהאוטונומיה אינה אלא הסוואה להמשך הכיבוש.

אין לאמר כי אלה הם חששות-שווא. חלק גדול מן המימסד הפוליטי הישראלי אכן אינו רוצה אלא באוטונומיה "מיני-הלית", המניחה לפלסטינים בשטחים המותרים זקום לנהל עניינים של מה-בכך, אך המשאירה את כל הסמכויות האמיתיות — את ההתנחלות, את האדמות הציבוריות, את השליטה הצבאית והמישטרית — בידי השלטון הישראלי.

השאלה היא: האם החלום הזה של מ"ר שלתי-בגין יתגשם? ולהיפך, האם יש סיכוי סביר לכך שתתגשם הכוונה המצרית, והממשל-העצמי הפלסטיני יהיה שלבי-מעבר לקראת כינון המדינה הפלסטינית?

הדבר תלוי בגורמים רבים. הוא תלוי בין השאר, במאבק הציבורי בישראל ובגישה העם הפלסטיני.

תבערה בגדה

תפקיד מחנה השלום הישראלי הוא להבהיר לציבור את הבחירה היחידה העומדת לפניו — לא לפני חתימת החוזה, אלא דווקא אחר-ה.

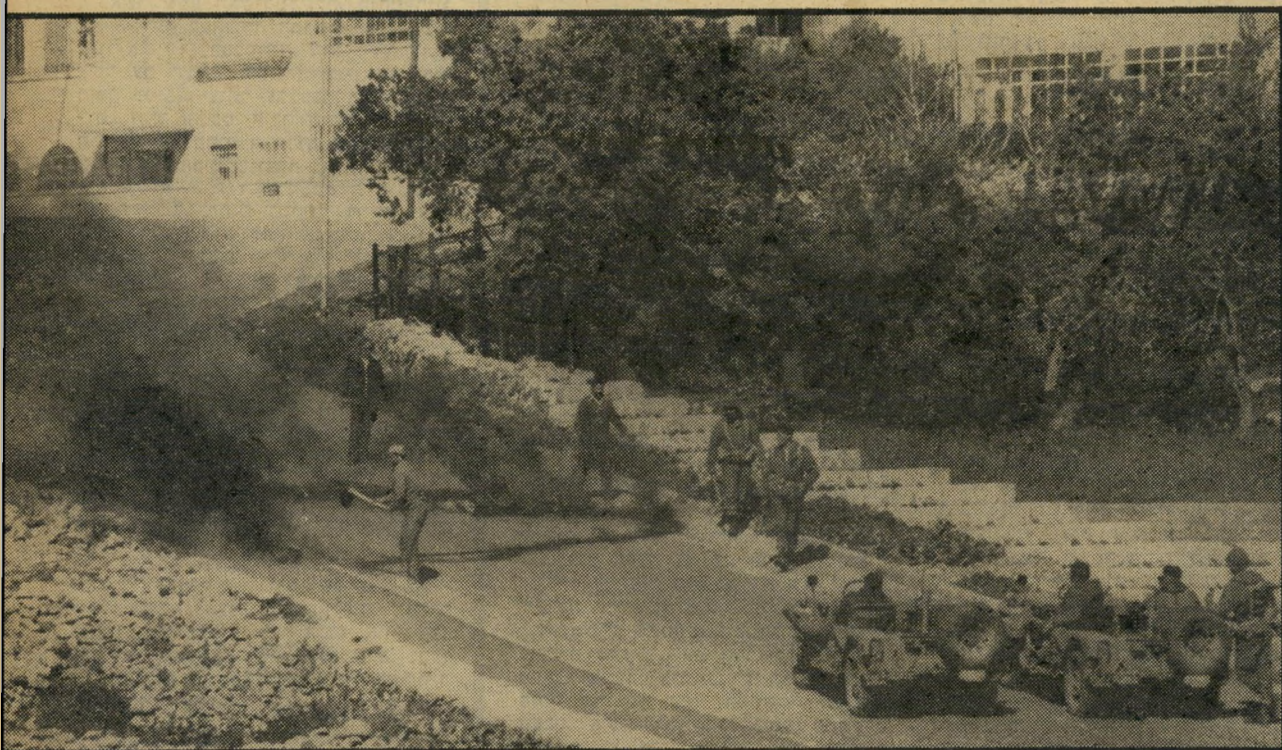
הציבור עדיין לא הגיע לידי עימות עם הבעייה הפלסטינית. השלום עם מצריים העסיק אותו, ובצדק. אך למחרת יום החתימה יהיה ברור כי לא השלום עם מצריים הוא שיקבע את העתיד, אלא פיתרון הבעייה הפלסטינית. אם הבעייה לא תיפתר, לא יחויק השלום עם מצריים מעמד. או תתגשם הנבואה הקודרת של יגאל הורביץ, גאולה כהן ושות': אחרי החזרת מחצית מידבר-סיני או כולו, תי"שאר ישראל בלי סיני ובלוי שלום.

לעומת זאת, יביא פיתרון ה"בעייה הפלסטינית לשלום כולל. ברגע זה עוסקות כל המיפלגות הגדורות לוח — הליכוד, מיפלגת-העבודה, המפד"ל — בגיבוש טיוטות שונות לאוטונומיה, שנועדו לרוקן אותה מכל תוכן. הן תחוקנה את התנגדותם של הפלסטינים לחוזה השלום. הפרובוקציות של המתנחלים מו"סיפות שמן על המדורה.

תכונה זו עזודה זהביא לאסון שאין לו תקנה: להתקחות מיד"חמה בין ישראל ובין האוכלוסיה הפלסטינית, שבה יעלו באש שרי"די הסיכויים לכינון השלום בין שני העמים. אש זו תכבה גם את השלום עם מצריים.

אין סכנה חמורה מזו.

עלינו למנוע זאת. עלינו להבי"היר לציבור כי הדרך לשלום מו"בינה — בלי שום ספק — רח"ך

בגדה עקולה להתחולל שואה: השלום עלול להתפוצץ שם